

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspundenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in relasch federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validitad legala.

Lescha federala davart l'egualitad da dunna ed um (Lescha d'egualitad, LEg)

dals 24 da mars 1995 (versiun dal 1. da schaner 2011)

Attenziun: Las midadas per ils 1.1.2017 n'èn betg anc integradas.

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,

sa basond sin ils artitgels 4 alinea 2, 34er alinea 1 litera a, 64 ed 85 cifra 3 da la Constituziun federala¹, sunter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 24 da favrer 1993²,

concluda:

1. secziun: Intent

Art. 1

Questa lescha ha l'intent da promover l'egualitad effectiva tranter dunna ed um.

2. secziun: Egualitad en la vita professiunala

Art. 2 Princip

Las disposiziuns da questa secziun vala per las relaziuns da lavur tenor il Dretg d'obligaziuns³ sco er per tut las relaziuns da lavur da dretg public en la Confederaziun, en ils chantuns ed en las vischnancas.

Art. 3 Scumond da discriminaziun

¹ Lavurantas e lavurants na dastgan betg vegnir dischavantagiads ni directamain ni indirectamain pervia da lur schlattaina, numnadamain betg sa referind al stadi civil, a la situaziun famigliara u, en cas da lavurantas, ad ina gravidanza.

CULF 1996 1498

¹ [CRLF 1 3; CULF 1981 1243]; a las disposiziuns numnadas correspundan oz: art. 8 al. 3, 41 al. 1 lit. d, 122 e 173 al. 2 da la Cst. dals 18 d'avrigl 1999 (CS 101)

² Fegl uffizial federal 1993 I 1248

³ CS 220

² Quest scumond vala en spezial per l'engaschament, per l'attribuziun da las incumbensas, per la concepziun da las relaziuns da lavur, per la salarizaziun, per la scolaziun, per la furmaziun supplementara, per la promoziun e per la relaschada.

³ Mesiras adequatas per realisar l'egualitad effectiva na muntan betg ina discriminaziun.

Art. 4 Discriminaziun tras mulestas sexualas

Sco cumportament discriminant vegn resguardà mintga cumportament mulestus da natira sexuala u in auter cumportament sin basa da l'appartegnientscha sexuala che pregiuditgescha la dignitad da las dunnas e dals umens a la piazza da lavur. Latiers tutgan en spezial smanatschas, l'empermischun d'avantatgs, l'imposiziun da sforz e l'applicaziun da squitsch per cuntanscher favurs da natira sexuala.

Art. 5 Pretensiuns giuridicas

¹ Tgi ch'è pertutgà d'ina discriminaziun en il senn dals artitgels 3 e 4 po dumandar la dretgira u l'autoritad administrativa:

- a. da scumandar u da tralasar ina discriminaziun smanatschanta;
- b. d'eliminar ina discriminaziun existenta;
- c. da constatar l'existenza d'ina discriminaziun, sche quella chaschuna vinavant disturbis;
- d. d'ordinar il pajament dal salari debità.

² Sche la discriminaziun consista d'ina refusa d'in engaschament u d'ina desditga d'ina relaziun da lavur tenor il Dretg d'obligaziuns, ha la persuna pertutgada mo il dretg da survegnir ina indemnizaziun. Quella sto vegnir fixada considerond tut las circumstanzas e vegn calculada sin basa da l'eventual salari u dal salari effectiv.

³ En cas d'ina discriminaziun tras mulestas sexualas po la dretgira u l'autoritad administrativa conceder a la persuna pertutgada ultra da quai ina indemnizaziun, nun che las patronas u ils patrons possian cumprovar d'avair prendi mesiras ch'èn tenor l'experientscha necessarias ed adequatas per impedir mulestas sexualas e che pon vegnir pretendidas giustifitgadamain d'ellas e d'els. L'indemnizaziun sto vegnir fixada considerond tut las circumstanzas e vegn calculada sin basa da la media dal salari svizzer.

⁴ L'indemnizaziun en cas d'ina discriminaziun tras la refusa d'in engaschament tenor l'alineia 2 na dastga betg surpassar l'import che corresponda a trais salaris mensils. La summa totala da las indemnizaziuns na dastga er alura betg surpassar quest import, sche pliras personas fan valair in dretg d'indemnizaziun pervia d'ina refusa discriminanta da la medema piazza da lavur. Sche la discriminaziun consista en la desditga d'ina relaziun da lavur tenor il Dretg d'obligaziuns tenor l'alineia 2 u en mulestas sexualas tenor l'alineia 3, na dastga l'indemnizaziun betg surpassar l'import che corresponda a sis salaris mensils.

⁵ Resalvads restan ils dretgs d'indemnizaziun e da bunificaziun sco er ulteriurs dretgs contractuals.

Art. 6 Facilitaziun da la chargia da cumprova

En quai che concerna l'attribuziun da las incumbensas, la concepziun da las relaziuns da lavur, la salarisaziun, la scolaziun, la furnaziun supplementara, la promoziun e la relaschada vegn supponida ina discriminaziun, sche quella vegn cumprovada vardaivlamain da la persuna pertutgada.

Art. 7 Plants e recurs d'organisaziuns

¹ Organisaziuns che promovon tenor lur statuts l'egualitad tranter dunna ed um u che defendan ils interess da las lavurantas e dals lavurants e che existan dapi almain 2 onns pon laschar constatar en l'agen num ch'igl exista ina discriminaziun, sch'il resultat da la procedura ha previsiblamain consequenzas per in dumber pli grond da relaziuns da lavur. Ellas ston dar l'occasiun a la patruna u al patrun pertutgà da prender posiziun avant ch'ellas appelleschan ad in post da mediaziun u inoltreschan in plant.

² Dal rest valan las disposiziuns per ils plants e per ils recurs da personas singulas tenor il senn.

3. secziun:**Disposiziuns spezialas per relaziuns da lavur tenor il Dretg d'obligaziuns⁴****Art. 8** Procedura en cas d'ina refusa discriminanta da l'engaschament

¹ Personas, da las qualas l'annunzia per in engaschament n'è betg vegnida resguardada e che fan valair ina discriminaziun pon pretender ina motivaziun en scrit da la patruna u dal patrun.

² Il dretg d'ina indemnizaziun tenor l'artitgel 5 alinea 2 è pers, sch'il plant na vegn betg purtà entaifer 3 mais dapi che la patruna u il patrun ha communitgà la refusa da l'engaschament.

Art. 9 Procedura en cas d'ina desditga discriminanta

Sch'ina lavuranta u in lavurant vegn discriminà tras la desditga, è applitgabel l'artitgel 336b dal Dretg d'obligaziuns⁵.

Art. 10 Protecziun cunter la desditga

¹ La desditga da la relaziun da lavur tras la patruna u il patrun è contestabla, sch'ella vegn fatga senza in motiv giustifitgà sin basa d'in recurs entaifer il manaschi cunter ina discriminaziun u sin basa d'ina appellaziun che la lavuranta u il lavurant ha fatg al post da mediaziun u a la dretgira.

⁴ CS 220

⁵ CS 220

² La protecziun cunter la desditga vala entant che la procedura da recurs entaifer il manaschi, ina procedura da mediaziun u ina procedura giudiziala dura sco er anc 6 mais pli ditg.

³ La desditga sto vegnir contestada tar la dretgira avant la fin dal termin da desditga. La dretgira po ordinar il reengaschament provisoric da la lavuranta u dal lavurant per la durada da la procedura, sch'i para dad esser probabel che las premissas per l'aboliziun da la desditga èn ademplidas.

⁴ Durant la procedura po la lavuranta u il lavurant desister da cuntinuar la relaziun da lavur e far valair empè da quai ina indemnisaziun tenor l'artitgel 336a dal Dretg d'obligaziuns⁶.

⁵ Quest artitgel vala tenor il senn per desditgas ch'èn vegnidas fatgas pervia dal plant d'ina organisaziun tenor l'artitgel 7.

Art. 11 e 12⁷

4. secziun: Protecziun giuridica tar relaziuns da lavur da dretg public

Art. 13

¹ La protecziun giuridica tar relaziuns da lavur da dretg public sa drizza tenor las disposiziuns generalas da la Lescha federala davart l'organisaziun giudiziala. Per recurs da persunal da la Confederaziun vala ultra da quai l'artitgel 58 da la Lescha davart las funcziunarias ed ils funcziunaris dals 30 da zercladur 1927⁸.

² Sch'ina persuna vegn discriminada dal fatg che sia candidatura è vegnida refusada tar l'emprima constituziun d'ina relaziun da lavur, è applitgabel l'artitgel 5 alinea 2. L'indemnisaziun po vegnir pretendida directamain cun in recurs cunter la disposiziun refusanta.

³ Emploidas ed emploiads federals pon sa drizzar ad ina cumissiun da mediaziun entaifer il termin da recurs tenor l'artitgel 50 da la Lescha federala dals 20 da december 1968⁹ davart la procedura administrativa. Quella cusseglia las partidas ed emprova da cuntanscher ina reconciliaziun.¹⁰

⁶ CS 220

⁷ aboli tras la cifra II 1 da l'agiunta 1 da la Procedura civila dals 19 da december 2008, en vigur dapi il 1. da schaner 2011 (CULF 2010 1739; Fegl uffizial federal 2006 7221)

⁸ [CRLF 1 489; CULF 1958 1413 art. 27 lit. c, 1997 2465 agiunta cifra 4, 2000 411 cifra II 1853, 2001 894 art. 39 al. 1 2197 art. 2 3292 art. 2; CULF 2008 3437 cifra I 1]; quest art. è ussa aboli; cf. oz art. 35 e 36 da la Lescha davart il persunal da la Confederaziun dals 24 da mars 2000 (SR 172.220.1)

⁹ CS 172.021

¹⁰ versiun tenor la cifra I da la LF dals 8 d'october 2004, en vigur dapi il 1. da mars 2005 (CULF 2005 1023; Fegl uffizial federal 2003 7809)

4 ...11

⁵ La procedura è gratuita; exceptads da quei èn process iniziads da levsenn. En la procedura davant il Tribunal federal sa drizza l'obligaziun da surpigliar ils custs tenor la Lescha federala dals 17 da zercladur 2005¹² davart il Tribunal federal.¹³

5. secziun: Agids finanziais

Art. 14 Programs da promoziun

¹ La Confederaziun po conceder agids finanziais ad instituziuns publicas u privatas che mainan tras programs per promover l'egualitad tranter dunna ed um en la vita professiunala. Ella po er sezza manar tras programs.

² Ils programs pon servir a:

- a. promover la scolaziun e la furmaziun supplementara entaifer u ordaifer il manaschi;
- b. megliar la represchentanza da las schlattainas en las differentas professiuns e funcziuns e sin ils differentes plauns directivs;
- c. megliar la cumpatibilitad d'incumbensas professiunalas e famigliaras;
- d. promover organisaziuns da lavur ed infrastructures a la piazza da lavur che favuriseschan l'egualitad.

³ En emprima lingia vegnan sustegnids programs cun in cuntegn nov ed exemplaric.

Art. 15 Posts da cussegliaziun

La Confederaziun po conceder ad instituziuns privatas agids finanziais per:

- a. cussegliar ed infurmar dunnas en la vita professiunala;
- b. promover la reintegraziun da dunnas e d'umens che han interrutt lur activitad professiunala a favur d'incumbensas famigliaras.

¹¹ abolì tras la cifra 1 da l'aggiunta tar la LF dals 17 da zercladur 2005 davart il Tribunal federal, en vigor dapi il 1. da schaner 2007 (CULF 2006 1205; Fegl uffizial federal 2001 4202)

¹² CS 173.110

¹³ integrà la frasa tras la cifra 1 da l'aggiunta tar la LF dals 17 da zercladur 2005 davart il Tribunal federal, en vigor dapi il 1. da schaner 2007 (CULF 2006 1205; Fegl uffizial federal 2001 4202)

6. secziun: Uffizi federal per l'egualitad tranter dunna ed um

Art. 16

¹ L'Uffizi federal per l'egualitad tranter dunna ed um promova l'egualitad da las schlattainas en tut ils secturs da la vita e s'engascha per eliminar tut las furmas da discriminaziun directa u indirecta.

² Per quest intent ademplescha el numnadamain las suandantas incumbensas:

- a. el infurmescha la publicitad;
- b. el cusseglia autoritads e persunas privatas;
- c. el fa retschertgas e recumonda mesiras adattadas ad autoritads ed a persunas privatas;
- d. el po sa participar a projects d'impurtanza per l'entira Svizra;
- e. el cooperescha a l'elavuraziun da relaschs da la Confederaziun, uschenavant che quels èn impurtants per l'egualitad;
- f. el examinescha las dumondas per agids finanzials tenor ils artitgels 14 e 15 e surveglia la realisaziun da programs da promoziun.

7. secziun: Disposiziuns finalas

Art. 17 Disposiziun transitorica

Pretensiuns tenor l'artitgel 5 alinea 1 litera d vegnan giuditgadas tenor il dretg nov, sch'il plant da dretg civil è vegnì purtà suenter l'entrada en vigur da la lescha u sche l'autoritad ch'è competenta en emprima instanza n'ha anc betg preni ina disposiziun fin a quest termin.

Art. 18 Referendum ed entrada en vigur

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

Data da l'entrada en vigur: 1. da fanadur 1996¹⁴

¹⁴ COCF dals 25 d'october 1995

Agiunta

Midada da leschas federalas

...¹⁵

¹⁵ Las midadas pon vegnir consultadas sut CULF **1996** 1498.

